

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा, एप्रिल-२०१६

कक्षा - शिक्षाशास्त्री

प्रश्नपत्र-५ - SSC1

गुणाः - ३५

विषयः - संस्कृतविषयवस्तु शिक्षणम्

समयः - ११:०० तः १२:३०

दिनाङ्कः - २२-०४-२०१६

सन्दर्भग्रन्थः - संस्कृतविषयवस्तु

- प्रश्नः -१(अ) द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ लेखनीया । ०६
- १ चाणक्यः किमर्थं कम्बलस्य उपयोगं न करोति ?
२ अध्यात्मविज्ञानयोः सङ्गमः कुत्र दृश्यते ?
३ कीदृशी विद्या कार्यकाले उपयुक्ता न भवति ? किमर्थम् ?
- प्रश्नः -१(ब) द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ लेखनीया । ०६
- १ षष्ठ्याविभक्तयाः प्रयोगं कृत्वा त्रीणि वाक्यानि रचयत ।
२ निम्नलिखितेभ्यः शब्देभ्यः विलोमशब्दान् प्रयच्छत ।
१ अधीरः २ जागरणम् ३ सुधाकरः
३ अधोलिखितशब्दानां सन्धिविग्रहं कुरुत ।
१ पुनश्चदनम् । २ नादन्ति । ३ चैवेक्षुदण्डम् ।
- प्रश्नः -२(अ) महाभारतस्य संक्षिप्तपरिचयं प्रयच्छत । ०५
- अथवा
- प्रश्नः -२(अ) रामायणस्य संक्षिप्तपरिचयं प्रयच्छत ।
- प्रश्नः -२(ब) एकस्य दर्शनशास्त्रस्य संक्षिप्तपरिचयं प्रयच्छत । ०५
- १ वेदान्तशास्त्रम् ।
२ योगशास्त्रम् ।
- प्रश्नः -३(अ) महाविद्यालये प्रवेशार्थं प्रधानाध्यापकं प्रति पत्रं लिखत ।
- अथवा
- प्रश्नः -३(अ) निम्नलिखतः अनुच्छेदं सम्यक् पठित्वा निर्देशानुगुणम् उत्तराणि लिखत । ०६
- महात्मनः गान्धिनः सत्यम्, अहिंसा, लोकसेवा च रत्नत्रयं जीवनोद्देश्यमासीत् ।
अध्ययनार्थं विदेशं गन्तुकामः सः प्रतिज्ञात्रयमकरोत् । नाहं कदापि मदिरां सेविष्ये, नाहं
मांसस्पर्शमपि विधास्यामि, पूर्णरूपेण ब्रह्मचर्यव्रतमाचरिष्यामि इति । एषः महात्मा
आत्मचरित्रनिर्माणे परमसावधानः आसीत् । धन्योऽयं महात्मा यो यावज्जीवं मानवसेवाव्रतम्
आचरन् अन्तेऽपि तदर्थमेव स्वान् प्राणान् अत्यजत् ।
परोपकारैकधियः स्वसुखाय गतस्पृहाः ।
जगद्धिताय जायन्ते मानवाः केऽपि भूतले ॥

प्रश्ना :

- १ कस्य वर्णनमत्र कृतमस्ति ?
- २ त्रीणि रत्नानि कानि ?
- ३ प्रतिज्ञात्रयं किम् ?
- ४ महात्मनः गान्धिनः कुत्र अवधानमासीत् ?
- ५ परोपकारैकधियः किं कुर्वन्ति
- ६ गद्यस्य शीर्षकं लिखत ।

प्रश्नः -४

अधस्तनप्रश्नानां संक्षेपेण उत्तरं लेख्यम् ।

०७

- १ को नाम कर्तृवाच्यम् ?
- २ कर्मवाच्यस्य नियमं लिखत ?
- ३ यूयं स्मरथ इति वाक्यस्य भाववाच्यं कुरुत ।
- ४ 'वि' इति उपसर्गस्य वाक्यप्रयोगं कुरुत ।
- ५ 'उद' इति उपसर्गस्य वाक्यप्रयोगं कुरुत ।
- ६ च्विरूपस्य उपयोगं कदा भवति ?
- ७ च्विरूपस्य उदाहरणं लिखत ।